

'समानो मन्त्रः समितिः समानी'

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.Com. Programme 1st Semester Examination, 2023

LCC1-P1-SANSKRIT

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 60

The figures in the margin indicate full marks.

UNIT-I

1. Decline any **six** of the following:

1×6 = 6

(क) नर in द्वितीया-बहुवचन ।

(ख) साधु in चतुर्थी-द्विवचन ।

(ग) अस्मद् in चतुर्थी-द्विवचन ।

(घ) फल in प्रथमा-बहुवचन ।

(ङ) गुणिन् in षष्ठी-बहुवचन ।

(च) लता in षष्ठी-बहुवचन ।

(छ) द्वि in तृतीया ।

(ज) वारि in द्वितीया-द्विवचन ।

(झ) पति in चतुर्थी-द्विवचन ।

2. Conjugate any **six** of the following:

1×6 = 6

(क) पच् in लङ्-प्रथमपुरुष-एकवचन ।

(ख) सेव् in लोट्-मध्यमपुरुष-द्विवचन ।

(ग) पठ् in लोट् प्रथमपुरुष-एकवचन ।

(घ) गम् in लृट्-उत्तमपुरुष-बहुवचन ।

(ङ) पा in लृट्-मध्यमपुरुष-बहुवचन ।

(च) हन् in लट्-प्रथमपुरुष-एकवचन ।

(छ) कृ in लट्-मध्यमपुरुष-बहुवचन ।

(ज) भू in लृट्-मध्यमपुरुष-द्विवचन ।

(झ) दृश् in विधिलिङ्-मध्यमपुरुष-एकवचन ।

UNIT-II

3. Account for the case-ending of any **six** of the following underlined words:

2×6 = 12

(क) सः प्रासादात् पश्यति ।

(ख) व्याघ्रात् बिभेति नरः ।

(ग) बालकः चन्द्रं पश्यति ।

(घ) बृद्धः दुःखेन रोदिति ।

(ङ) साधवे रोचते धर्मः ।

- (च) दशरथ इति राजा आसीत् ।
(छ) स मासं व्याकरणं पठति ।
(ज) चौरै गते कः पन्थाः ?

4. Expound and name the Samāsas in any **three** of the following: 2×3 = 6
(क) मातापितरौ ।
(ख) त्रिभुवनम् ।
(ग) असुरः ।
(घ) केशाकेशि ।
(ङ) अतिनिद्रम् ।
5. Change the voice (any **three**): 2×3 = 6
(क) ब्राह्मणेन छागः ग्रामं नीयते । (कर्तृवाच्ये)
(ख) त्वं मां दृष्टवान् । (कर्मवाच्ये)
(ग) शिशवः अहसन् । (भाववाच्ये)
(घ) सा गच्छतु । (भाववाच्ये)
(ङ) शिष्यैः वेदाः पठनीयाः । (कर्तृवाच्ये)

UNIT-III

6. Give the resulting forms any **four** of the following: 3×4 = 12
(क) श्रु + यत्, हन् + तुमुन्, क्री + अनीयर् ।
(ख) दृ + क्यप्, कृ + ण्यत्, हा + क्त्वाच् ।
(ग) गम् + क्त, दृश् + तुमुन्, जि + यत् ।
(घ) कृ + अनीयर्, गम् + तव्य, शी + तुमुन् ।
(ङ) पच् + क्त, गम् + ल्युट्, भुज् + ण्यत् ।
(च) मा + यत्, दा + तव्यः, शास् + क्यप् ।

UNIT-IV

7. Read the following passage carefully and answer the following questions in simple sanskrit: 12
दक्षिणसमुद्रतीरे टिट्ठिभदम्पती निवसतः । तत्र चासन्नप्रसवा टिट्ठिभोऽवदत्, भार्ये ! नन्विदमेव स्थानं प्रसूतियोग्यम् । सा ब्रूते-समुद्रवेलया ण्लाव्यते स्थानमेतत् । टिट्ठिभोऽवदत्-किमहं निर्बलः येन स्वगृहावस्थितः समुद्रेण निग्रहीतव्यः ? टिट्ठिभी विहस्याह-स्वामिन्! त्वया समुद्रेण च महदन्तरम् ।
(क) टिट्ठिभदम्पती कुत्र निवसतः ? टिट्ठिभ्याः दशा कीदृशी आसीत् ?
(ख) सा किमवदत् तस्याः भर्तारम् ?
(ग) भर्ता किमुत्तरं दत्तवान् ?
(घ) भर्तुः उत्तरं श्रुत्वा टिट्ठिभी किं निरुद्विग्ना जाता ?

—x—